

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Analýza klíčové judikatury v oblasti solární energetiky s důrazem na finanční a právní aspekty

Studentská vědecká a odborná činnost

Kategorie: magisterské studium

2015

Autor: Jan Němec

VIII. ročník SVO

Konzultant: doc. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.

estné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do VIII. ročníku Studentské vědecké a odborné společnosti (SVO) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla předložena do předchozích ročníků SVO či jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním ve společnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, včetně užití třetími osobami.

V Praze dne 16. 4. 2015

.....

Jan Němec

Obsah

Úvod	4
1. Nález Ústavního soudu R sp. zn. Pl. ÚS 17/11	5
1.1 Okolnosti nálezu a argumentace navrhovatel	5
1.2 D vody pro vydání napadaných novelizací a argumenty proti jejich zrušení.....	6
1.3 Názor Ústavního soudu R	7
1.3.1 Otázka retroaktivity	7
1.3.2 Otázka diskriminace.....	8
1.4 Shrnutí	9
2. Usnesení Nejvyššího správního soudu R sp. zn. 1 Afs 76/2013 – 57	10
2.1 Skutkový stav	10
2.2 D vody pro postoupení v cí rozší enému senátu NSS	101
2.3 Rozhodnutí rozší eného senátu NSS	102
3. Nález Ústavního soudu R sp. zn. II. ÚS 2216/14	14
3.1 Argumentace st žovatele	104
3.2 Názor Ústavního soudu R	105
Záv r.....	17
Seznam použité literatury a pramen	20

Úvod

V této práci bych se rád zaměřil na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu České republiky týkající se fotovoltaiky, respektive zavedení solárního odvodu. Tento krok zákonodárce poutal poměrně velkou pozornost stejně jako následná soudní řízení, která jeho odpracování iniciovali. Vzhledem k velkému počtu řízení vztahujících se k zákonu č. 180/2005 Sb. se budu v novat pouze těmi judikáty, které považuji za klíčové, a na které je v ostatních případech prakticky vždy odkazováno.

Zároveň se budu soustředit zejména na finanční právní aspekty dané problematiky, i když samozřejmě fotovoltaika jako taková má přesah i do dalších právních oborů. Chtěl bych se v novat jak posouzení ústavnosti samotného solárního odvodu a zřejmě, jakým byl implementován do našeho právního řádu, tak i jeho účinkem, který má být u jednotlivých subjektů vyvolávat. Dle mého názoru je důležité v novat se i jednotlivými nástroji, které zejména daňový řád poskytuje provozovatelům fotovoltaických elektráren při obraně proti případným likvidačním dopadům solárního odvodu. I vývoj judikatury, který bude nastíněn, je v této části nesmírně zajímavý.

Z celkového pohledu bych se rád dopracoval ke kompletní analýze stávající judikatury a ochrany před nežádoucím efektem, případně bych chtěl navrhnout vhodné postupy k její realizaci, pokud k nim právní řád České republiky dává prostor.

1. Nález Ústavního soudu R sp. zn. Pl. ÚS 17/11

Pokud se chci v této práci v novát judikatu e v oblasti solární energetiky, musím bez pochyby za ít nálezem Ústavního soudu eské republiky sp. zn. Pl. ÚS 17/11 ze dne 15. 5. 2012, který byl vyhlášen ve Sbírce zákon pod . 220/2012 Sb.¹, a který se v noval zavedení odvod a zdan ní elekt iny z fotovoltaických (solárních) elektráren.

1.1 Okolnosti nálezu a argumentace navrhovatel

Dne 11. 3. 2011 doru íla skupina senátor Parlamentu eské republiky Ústavnímu soudu návrh na zrušení n kolika zákonných ustanovení, zejména pak v zákon . 180/2005 Sb., o podpo e výroby elekt iny z obnovitelných zdroj energie a o zm n n kterých zákon , ve zn ní pozd jších p edpis . Impulsem pro tento krok byla novelizace zákonem . 402/2010 Sb., ve kterém navrhovatelé spat ovali rozpor s principem rovnosti dle l. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod R (dále jen „Listina“), dále s právem vlastnit majetek a pokojn jej užívat, se svobodou podnikání dle l. 26 Listiny, p í emž namítán byl i konflikt s podstatnými náležitostmi demokratického a právního státu.

Co se tý e jednotlivých argument , rozpor s principem rovnosti p ed zákonem spat ovali navrhovatelé ve skute nosti, že výše uvedená novela . 402/2010 Sb. uložila výrobce m solární energie, jejichž výroby byly uvedeny do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010, povinnost platit odvod za elekt inu vyrobenou ze slune ního zá ení za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013. Výrobce , kte í uvedli své elektrárny do provozu p ed tímto datem, se povinnost netýkala, stejn jako nebyli zatíženi výrobci energie z jiných obnovitelných zdroj . Protiústavní byla dle navrhovatel také skute nost, že bylo narušeno legitimní o ekávání jednotlivých adresát zákona o podpo e využívání obnovitelných zdroj , kte í p edpokládali nabytí majetku v podob výnos z produkce energie v ur íté dob , což je narušeno, pokud budou n kte í z nich zatíženi odvodem ve smyslu napadené novely.

Napadáno bylo i zrušení osvobození od dan z p íjm dle § 4 odst. 1 písm. e) nebo § 19 odst. 1 písm. d) zákona . 586/1992 Sb., ve zn ní pozd jších p edpis , ke kterému došlo ustanovením l. II bodem 2 noveliza ního zákona . 346/2010 Sb. Navrhovatelé

¹ Nález Ústavního soudu R ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11.

Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=Pl-17-11_2

argumentovali, že toto osvobození bylo poskytováno zákonodárcem poplatníkům již od roku 1992 v souvislosti s ve stejném zájmem na šetrném využívání přírodních zdrojů a ochranou přírodního bohatství a označili ho tedy za stabilní právní úpravu, která byla součástí očekávání adresátů, kteří na její existenci založili své podnikatelské aktivity. Vzhledem k tomu, že uvedený zákon č. 346/2010 Sb. umožnil naposledy využít zmíněné osvobození od daně z příjmů za zdaňovací období započaté v roce 2010, argumentovali navrhovatelé i v této části nerovností před zákonem.

1.2 Důvody pro vydání napadaných novelizací a argumenty proti jejich zrušení

Pro pochopení důvodů, které vedly zákonodárce k vydání zejména uvedených novelizací č. 402/2010 Sb. a č. 346/2010 Sb., je potřeba stručně popsat situaci, která se na českém energetickém trhu formovala od roku 2005, který bývá často označován jako poátek „solárního boomu“, a která se dle názoru zákonodárce, s kterým se ztotožňuji, stala v roce 2010 již neudržitelnou. Fotovoltaické elektrárny se totiž staly tím v současnosti nejdražším zdrojem elektřiny z obnovitelných zdrojů. Pokud to budou demonstrovat na konkrétních příkladech, tak pokud by nedošlo k zásahu zákonodárce, respektive vlády České republiky, dosáhly by vyplácené dotace na výrobu energií z obnovitelných zdrojů dle analýz Energetického regulačního úřadu v roce 2011 výše 28,1 mld. Kč, přičemž na fotovoltaiku by z toho připadlo přibližně 19 mld. Kč. Když vezmeme v potaz, že podpory jsou financovány promítnutím do cen elektřiny pro koncové zákazníky, došlo by meziročně k navýšení cen pro domácnosti o 12,7 % a pro průmyslové velkoobdobratele o 18,4 %.² Koordinační výbor zřízený vládou dne 22. 9. 2010 tuto situaci dokonce označil za likvidační pro český průmysl.

Zákonodárce tedy přistoupil ke změně a pro tuto oblast poměrně stejnému změně právní úpravy:

- Zrušil osvobození fotovoltaických elektráren od daně z příjmů (a prodloužil odpisy na 20 let);

² PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb.: VI. volební období. [online]. 2010, s. 12 [cit. 2015-04-16]. Sněmovní tisk 145/0 Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=145&CT1=0>

- Zavedl dodatečné 26%, resp. 28% dan na výkupní ceny, resp. zelený bonus (v zákoně je použit pojem „odvod z elektřiny ze slunečního záření“, ale fakticky se jedná o daň³);
- Dal Energetickému regulačnímu úřadu pravomoc snížit podporu o více než 5% ročně.⁴

Je tedy evidentní, že důvody pro tyto kroky byly především ekonomického charakteru. Co se týče argumentace vlády České republiky, se kterou se v tomto řízení postavila proti návrhovateli, lze jak z důvodových zpráv, tak ze samotného nálezu Ústavního soudu shrnout, že zdůrazňovala především následující skutečnosti:

- Napadená opatření nebudou působit na výrobce elektrické energie z obnovitelných zdrojů tzv. rdousícím efektem;
- Nejedná se o zásahy, které by vedly k takovým změnám majetkových poměrů dotčených subjektů, aby došlo ke zmaření samé podstaty jejich majetku;
- Nedojde ke znemožnění dosažení garantovaných benefitů a k ohrožení plnění návratnosti v průběhu 15 let;
- Je zde významný veřejný zájem.

1.3 Názor Ústavního soudu R

Pro přehlednost rozdělím tuto část na jednotlivé díly dle pohledů, z kterých Ústavní soud danou věc posuzoval.

1.3.1 Otázka retroaktivity

Ústavní soud nejprve přezkoumával, zda novelizované ustanovení § 7a odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb., které označilo za předmět odvodu elektřinu vyrobenou ze slunečního záření od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013, nevykazuje znaky nepřipustné retroaktivity, nicméně

³ VONDRÁKOVÁ, Pavlína. Rizika nekonceptní právní úpravy v oblasti solární energie. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/rizika-nekonceptni-pravni-upravy-voblasti-solarni-energie-70874.html>

⁴ BOUDA, Petr. Retroaktivita a nepřevídatelnost práva: COFOLA 2011: the Conference Proceedings. [online]. 2011, s. 23 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2011/files/retroaktivita/Bouda_Petr_5960.pdf

vzhledem k tomu, že se odvod vztahuje na zda ovací období, které bude teprve po ínat, nejedná se zde o retroaktivitu v žádném slova smyslu.⁵

Další otázkou bylo posouzení retroaktivity ve vztahu ke garantované patnáctileté návratnosti obsažené v § 6 odst. 1 písm. b) zákona . 180/2005 Sb., kdy Ústavní soud p ípustil ú inky nepravé retroaktivity. V návaznosti na to pak Ústavní soud zmi uje, že zatímco pravá retroaktivita právních norem je p ípustná pouze výjime n , lze u nepravé retroaktivity konstatovat její obecnou p ípustnost a nep ípustná m že být pouze vzhledem k ochran d v ry v právo. V kontextu výše uvedených d vod , které stály za vznikem napadané právní úpravy, je zajímavá i judikatura Spolkového ústavního soudu, který stanovil, že nepravá retroaktivita je v souladu se zásadou ochrany d v ry v právo tehdy, pokud je vhodná a pot ebná k dosažení zákonem stanoveného cíle a p í celkovém pom ování „zklamané“ d v ry a významu a naléhavosti d vod právní zm ny bude zachována hranice únosnosti.⁶

Po p ezkoumání dalších aspekt a judikatury n kterých evropských soud pak Ústavní soud dosp l k názoru, že v rozporu s názorem navrhovatel byly spln ny podmínky p ípustnosti nepravé retroaktivity, p í emž prost edky, které zvolil zákonodárce k dosažení cíle – odvrácení negativních sociálních a ekonomických dopad a regulace státní podpory vzhledem k extrémnímu poklesu investičních náklad na nové solární elektrárny, jsou rozumné a p im ené a to proto, že stanoveným odvodem nebude ohrožena zákonem garantovaná patnáctiletá návratnost investic.

1.3.2 Otázka diskriminace

Ústavní soud se v noval i námitce navrhovatel , kte í tvrdili, že výrobci solární energie, jejichž výroby byly uvedeny do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010, jsou diskriminováni v í výrobc m, kte í tak u inili d íve. Jednalo se podle nich o bezd vodné a svévolné stanovení okruhu poplatník , které nebylo podloženo ve ejným zájmem. Zde se Ústavní soud p idržel své ustálené judikatury⁷ a ozna il rovnost za relativní kategorii, která

⁵ Ústavní soud zmi uje i sv j nález ze dne 12. 7. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 9/08, který byl publikován ve Sbírce zákon pod . 236/2011 Sb., kde nep ípustnou nepravou retroaktivitu shledal, jelikož zde byla zavedena da ová povinnost zákonem, který nabyl ú innosti již ve zda ovacím období, ke kterému se vztahoval.

⁶ Rozhodnutí Spolkového ústavního soudu ze dne 7. ervence 2010, sp. zn. 2 BvL 14/02 citované dle nálezu Ústavního soudu R ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11.

⁷ Nálezy Ústavního soudu R ze dne 24. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 16/93; ze dne 17. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 36/93; ze dne 8. 11. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 5/95; ze dne 4. 6. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/96 a ze dne 21. 1. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 15/02.

vyžaduje odstranění neodvodných rozdílů. To neznamená, že by každému mělo být přiznáno jakékoli právo, ale že právní rozlišování v přístupu k určitým právům nesmí být projevem libovůle. Pokud tedy zákonná úprava zvýhodňuje jednu skupinu či kategorii osob oproti jiným, nejedná se automaticky o porušení principu rovnosti, pokud zákonodárce zakládá své rozhodnutí na objektivních a rozumných důvodech a mezi cílem a prostředkem existuje vztah proporcionality.⁸

Pro úplnost je potřeba zmínit, že v otázce novelizace zákona č. 586/1992 Sb., kde bylo předmětem sporu navrhované zrušení osvobození od daně z příjmů, Ústavní soud pouze odkázal na své předchozí odvodnění v tomto nálezu a otázkou se dále nezabýval.

1.4 Shrnutí

Jak již bylo napsáno, vyplývá z výše uvedené argumentace, Ústavní soud návrh skupiny senátorů zamítl a napadaná ustanovení právních předpisů ponechal v platnosti. Osobně si myslím, že nelze rozporovat racionalitu zvoleného postupu zákonodárce už jen z řady pragmatických důvodů. Pokud v roce 2009 došlo v důsledku prudkého poklesu cen solárních panelů ke snížení mnohých investičních nákladů na získávání takových zdrojů energie o 40 %, ale Energetický regulační úřad měl pravomoc snížit výkupní cenu elektřiny u nových zdrojů o maximálně 5 %, tak chápu, že měla vláda České republiky potěbu reagovat. Souhlasím i s argumentací Ústavního soudu, že pokud mají podnikatelé v tomto oboru garantovanou návratnost investice v horizontu 15 let a zákonodárce výše uvedenými kroky, které jsou odvodnitelné, nezpůsobí prodloužení tohoto období, je vše v pořádku.

Problémem ovšem zůstává potencionální rdousící efekt, jelikož, jak i Ústavní soud v závěru svého nálezu z opatrnosti poznamenává, v rámci abstraktní kontroly ústavnosti nelze zohlednit dopady na všechny konkrétní případy a je možné, že v určitých situacích budou mít zákonodárcem zvolené kroky likvidační efekt u některých subjektů. Ústavní soud tak doporučuje zákonodárci, aby zajistil mechanismy, které umožní individuální přístup k výrobcům, kteří vhodně zvažují podnikatelská rizika, a i přesto jsou pro ně restrikce likvidační. Dokonce i zmíněné instituty daňového řádu, které by bylo možné v těchto mimořádných situacích k ochraně postihnutých subjektů použít. Zajímavý vnitřní rozpor nálezu může být spatrován i ve skutečnosti, že Ústavní soud označil kroky zákonodárce za

⁸ Rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věcech Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. The United Kingdom ze dne 28. 5. 1985, § 72; Lithgow and others v. The United Kingdom ze dne 8. 7. 1986, § 177 a Inze v. Austria ze dne 28. 10. 1987, § 41

snížení podpory (nikoliv za da), ale zároveň zmiňuje rdousící efekt, který je naopak spjat s daními.

Vzhledem k tomu, že část o použitelných institutech daového řádu již rozvádí novější judikatura, konkrétně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 76/2013 – 57 a náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2216/14, zdržím se v tomto odstavci hodnocení a nejprve se budu vnovat tímto.

2. Usnesení Nejvyššího správního soudu R sp. zn. 1 Afs 76/2013 – 57

Stěžejním soudním rozhodnutím, které navazuje na v první části rozebíraný náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11, respektive které navazuje na jeho doporučení, aby byly zohledněny dopady zavedení solárního odvodu a jeho případných likvidačních následků v individuálních případech, jelikož v rámci abstraktní kontroly ústavnosti toto nelze realizovat, je bez pochyby usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) sp. zn. 1 Afs 76/2013 – 57⁹, které bylo vydáno dne 17. prosince 2013.

2.1 Skutkový stav

Okolnosti tohoto soudního řízení lze označit v podstatě za modelové, jelikož se tímto postupem nejeden provozovatel a vlastník fotovoltaické elektrárny snažil zbavit povinnosti uhradit solární odvod a to vždy s odkazem na rdousící, či likvidační efekt, a už to nazveme jakkoliv¹⁰. Pesto se jedná o rozhodnutí, které je od ukončení stovek předchozích řízení o kasačních stížnostech zásadně odlišné, jak bude vysvětleno.

Nejprve k tehdy platné právní úpravě. Jak plynulo z § 7b zákona č. 180/2005 Sb., poplatníkem odvodu ze slunečního záření je výrobce, který vyrábí elektřinu ze slunečního záření, a plátcem tohoto odvodu je pak provozovatel penosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy,¹¹ přičemž plátcem je dle § 7g tohoto zákona povinen odvod srazit nebo vybrat.

⁹ Usnesení NSS R ze dne 17. 12. 2013, sp.zn 1 Afs 76/2013 - 57. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0076_1Afs_13_20131219103533_prevedeno.pdf

¹⁰ Srov. rozhodnutí NSS R ze dne 21. 1. 2014, sp.zn 1 Afs 76/2013 - 68, které bylo spojeným řízením spojeno. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0076_1Afs_130_20140207135658_prevedeno.pdf

¹¹ Srov. § 15 ústavního zákona č. 165/2012 Sb.

V předem tním řízení obchodní společnost E.ON Distribuce, a.s. (dále jen „společnost E.ON“) srazila výrobci z výkupní ceny elektřiny dodané v první polovině roku 2012 solární odvod a uhradila mu tak pouze část toho, co jí výrobce fakturoval. Ten se z pochopitelných důvodů ihned obrátil na společnost E.ON s žádostí o vysvětlení postupu plátce daní podle § 237 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb. (dále jen „daňový řád“), který svůj postup odvodnil jeho platnými zákonnými povinnostmi plynoucími z § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb. Následující kroky byly odebávány:

- 1) Vlastník fotovoltaické elektrárny podal proti postupu společnosti E.ON. stížnost dle § 237 odst. 3 daňového řádu k místní příslušnému správci daní – Finančnímu úřadu v eských Budjovicích. Ten stížnost opatřil odkazem na § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb. a na náleze Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 zamítl. Ani s odvoláním u tehdejšího Finančního úřadu v eských Budjovicích stěžovatel neuspěl.
- 2) Vzhledem k tomu, že i následná žaloba ke krajskému soudu byla z totožných důvodů zamítnuta, obrátil se vlastník fotovoltaické elektrárny s kasační stížností na Nejvyšší správní soud.

V řízení před NSS stěžovatel namítal, že solární odvod má v jeho individuálním případě likvidační dopad a vede k destrukci jeho majetkové podstaty. Dle jeho názoru tak je v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 protiústavní a neměl by být v jeho případě aplikován. Jak ve správním řízení, tak před krajským soudem stěžovatel vše dokládal na jeho hospodářském výsledku, kdy v roce 2011 byl nucen odvést na solárním odvodu 8,1 milión Kč, což mělo za následek (i vzhledem ke splátkám úvru, které měl na počáteční investice) negativní saldo jeho hospodaření v daném roce ve výši 6,2 milión Kč. V období roku 2012 pak byl jeho hospodářský výsledek opět záporný a to 8 milión Kč a sražený solární odvod činil 8,3 milión Kč. Jak tedy tvrdil, solární odvod vedl k postupné likvidaci jeho podnikatelských aktivit.

2.2 Důvody pro postoupení věci rozšířenému senátu NSS

Jak již bylo naznačeno, tento spor nebyl prvním, o kterém v souvislosti se zavedením solárního odvodu NSS rozhodoval. Zajímavé nicméně je, že v předchozích rozhodnutích

NSS¹² uznával, že v n kterých p ípadech m že mít solární odvod rdousící efekt, a i když explicitn nepožadoval, aby se v ízení o stížnosti na postup plátce dan vedlo dokazování o potenciální existenci rdousícího efektu, poznamenával, že pokud je ádn uplatn na námitka tohoto likvida ního p sobení, m lo by k dokazování dojít. Je vedle toho pot eba zmínit, že v p edchozích ízeních u NSS ásto docházelo k tomu, že st žovatelé namítali existenci rdousícího efektu až v kasa ní stížnosti, což byl postup, na který soud odmítal p istoupit. Ve správním ízení a p ed krajským soudem totiž výrobci elekt iny ze slune ního zá ení ásto namítali pouze neústavnost solárního odvodu. Zde je vhodné uvést rozsudek NSS sp. zn. 1 Afs 80/2012 – 40 ze dne 20. prosince 2012¹³, který byl podkladem pro všechna zamítavá rozhodnutí v podobných v cech.

Odlíšnost tohoto ízení p ed NSS a jeho význam je tak evidentní. Zatímco v p edcházejících ízeních vždy st žovatelé namítali pouze protiústavnost solárního odvodu jako takového, zde již st žovatel jak p ed správními orgány, tak p ed krajským soudem dokládal konkrétní dopady odvedené solární dan a p í innou souvislost mezi odvodem a jeho záporným hospodá ským výsledkem. S tím se tak NSS musel vypo ádat a senát, který m l stížnost k projednání, zaujal vzhledem k p edchozí judikatu e opa ný postoj, když tvrdil, že v ízení o stížnosti na postup plátce dan a ani v následném soudním ízení není žádný prostor pro posouzení otázky, zda m že mít uvalení solárního odvodu likvida ní ú inky. Jeho argumentace byla op ena o následující tvrzení:

- Správce dan m že hodnotit pouze zákonnost postupu plátce dan , p i emž plátce je povinen odvod srazit nebo vybrat (s jedinou výjimkou v § 7d zákona . 180/2005 Sb.);
- Pokud bychom p ípustili, že by m l správce dan pravomoc modifikovat výši tohoto odvodu, hrozilo by zaprvé nep ípustné zvýhod ování jednoho sout žitele v í jinému a zadruhé (vzhledem k absenci zákonem stanovených kritérií posuzování) by se zde otev el velmi široký prostor pro libov lí.

P ekládající senát NSS dále konstatuje, že je tedy nutné použít pouze instituty, které právní ád již zná. Jako první se nabízí pose kání úhrady dan (p ípadn rozložení na splátky) dle § 156 da ového ádu, kde je nicmén tém ne ešitelné jeho využití v praxi. Správce dan totiž

¹² Srov. zejména rozsudky NSS R ze dne 4. 4. 2013, sp. zn. 1 Afs 5/2013 – 35; ze dne 28. 3. 2013, sp. zn. 1 Afs 7/2013 - 33; ze dne 15. 8. 2013, sp. zn. 2 Afs 13/2013 – 28; ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. 2 Afs 53/2013 - 27; ze dne 23. 4. 2013, sp. zn. 7 Afs 104/2012 – 31 a sp. zn. 7 Afs 13/2013 – 25.

¹³ Rozhodnutí NSS R ze dne 20. 12. 2012, sp.zn 1 Afs 80/2012 - 40. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0080_1Afs_1200_20130109090615_prevedeno.pdf

m že povolit pose kání z ú ední povinnosti nebo na žádost da ového subjektu, kterým je zde ale plátce dan (v tomto ízení spole nost E.ON.) a nikoliv poplatník (vlastník fotovoltaické elektrárny). Aby tedy byl institut pose kání úhrady dan realizovatelný, musel by se poplatník s plátcem dohodnout, že odvod nebude sražen, ale bude od poplatníka vybrán. Plátce by tak vyplatil poplatníkovi celou výkupní cenu nebo zelený bonus, a pokud by mu správce dan povolil pose kání s úhradou dan , mohl by i on pose kat s výb rem odvodu od poplatníka. Problémem z stává, že odpov dným za odvedení solárního odvodu by i v tomto p ípad byl stále plátce dan a je tedy otázkou, zda by takové riziko byl ochoten podstoupit. Vedle toho p edkládající senát odkazuje i na existující institut prominutí dan nebo p íslušenství dan dle § 259 a 260 da ového ádu.

2.3 Rozhodnutí rozší eného senátu NSS

Rozší ený senát NSS se v p edm tném usnesení nejprve zabýval pravomocí v dan v ci rozhodovat, když poté p iznal, že se názor p edkládajícího senátu odchyluje od dosavadních záv r soudu. Následn se v noval jak tehdy ú inné úprav solárního odvodu, tak klí ové judikatu e – zejména zde již rozebranému nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11, aby poté p ešel ke své argumentaci. Nejprve se zamýšlel nad tím, zda m že institut stížnosti na postup správce dan dle § 237 da ového ádu sloužit k efektivní ochran výrobce elekt iny ze slune ního zá ení p ed rdousícím efektem. Zde se p idržel ustálené argumentace a vylou il jeho použití. U inil tak p edevším z d vodu, že správce dan má posuzovat pouze zákonnost a nelze íci, že postup, kdy plátce dan nezohlední rdousící efekt u poplatníka a, jak mu zákon ukládá, solární odvod strhne, jedná proti zákonu. Nelze totiž bez p íslušné právní úpravy po plátcích dan spravedliv požadovat, aby tyto likvida ní ú inky posuzovali.

Následovalo posouzení použitelnosti pose kání úhrady dan dle § 156 da ového ádu. Zde rozší ený senát, stejn jako ten p edkládající, zd raznil, že bez zm ny zákonné úpravy se jedná o nástroj jen t žko uplatnitelný v praxi. Pokud by totiž plátce dan poplatníkovi (výrobci elekt iny) da nesrazil a cht l jí od n j vybrat, nezbavuje se své majetkové odpov dnosti, že solární odvod bude skute n do státního rozpo tu uhrazen a byl by tedy závislý na platební disciplín poplatníka.

Poslední možností je tak prominutí dan dle § 260 v návaznosti na § 259 da ového ádu. Zde rozší ený senát NSS shledal, že by tímto aktem¹⁴ mohl ministr financí z d vodu nesrovnalostí

¹⁴ NSS R v bodu 51 usnesení ze dne 17. 12. 2013, sp. zn 1 Afs 76/2013 - 57 nesouhlasí s tím, že by se jednalo o rozhodnutí, ale spíše o akt smíšené povahy.

vyplývající z uplatnění daňových zákonů vymezit obecně okruh adresátů a stanovit, co konkrétně promíjí, v jakém rozsahu a stanovit další podmínky. Následně by měli poplatníci, kteří by splňovali podmínky uvedené v takovém aktu ministra financí, možnost uplatňovat u správce daně žádost o vrácení poplatku dle § 155 daňového řádu.

Jak tedy rozšířený senát NSS ve svém usnesení uzavírá: „*Konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daní (§ 237 daňového řádu), ani v soudním řízení, které na něj navazuje. Pokyn Ústavního soudu zohledňovat likvidační účinky solárního odvodu v individuálních případech je za stávající právní úpravy proveditelný jen prostřednictvím institutu prominutí daní dle § 260 v návaznosti na § 259 daňového řádu.*“

3. Nález Ústavního soudu R sp. zn. II. ÚS 2216/14

Dne 13. ledna 2015 vydal Ústavní soud ČR tento náleží sp. zn. II. ÚS 2216/14¹⁵, který je jedním z posledních v dlouhé řadě judikátů zabývajících se problematikou solárních odvodů. Tato ústavní stížnost směřuje mimo jiné proti rozsudku NSS ze dne 18. 4. 2014, sp. zn. 8 Afs 3/2014 – 39, kterým byla zamítnuta kasační stížnost výrobce elektřiny ze slunečního záření a to ze stejných důvodů, které jsem uváděl v části druhé u usnesení NSS sp. zn. 1 Afs 76/2013 – 57; na toto usnesení je v napadaném rozsudku přímo odkazováno. Lze tedy prohlásit, že Ústavní soud v tomto nálezu vlastně přezkoumával argumentaci, kterou se NSS odchýlil od své dosavadní judikatury v usnesení sp. zn. 1 Afs 76/2013 – 57¹⁶, a která je vzhledem k možným prostředkům ochrany provozovatelů fotovoltaických elektráren stěžejní.

3.1 Argumentace stěžovatele

Ve své ústavní stížnosti výrobce elektřiny ze slunečního záření argumentuje s odkazem na náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11, že pokud Ústavní soud prohlásil – každý, kdo tvrdí, že jeho ústavně zaručená práva byla zavedením solárního odvodu dotčena, musí mít vždy prostředek ochrany, který je výhradně v jeho procesní dispozici. Tento požadavek dle

¹⁵ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14. Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=2-2216-14_1

¹⁶ Vedle toho Ústavní soud rozhodoval podobně stroze ve svém nálezu ze dne 13. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 1273/14 i přímě o rozsudku NSS ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. 1 Afs 76/2013 - 68.

Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=2-1273-14_1

jeho názoru splňuje pouze žádost o vysvětlení plátce daní a následná stížnost u správce daní dle § 237 daňového řádu v rámci případného soudního přezkumu. V souvislosti s tím pak stěžovatel tvrdí, že Ústavní soud výslovně zavázal obecné soudy, aby udělaly vše pro spravedlivé řešení, a pokud je tedy zde k dispozici postup dle § 237 daňového řádu, ale správní soudy označují jeho použití za neakceptovatelné vzhledem k neexistenci konkrétních kritérií pro posouzení protiústavnosti, jedná se o odepření přístupu k ústavně, respektive skutečné ochraně jeho ústavně garantovaných práv.

V druhé části své argumentace stěžovatel také upozorňuje na změny v právním názoru NSS, jak byly výše již nastíněny, v němž spatřuje odnětí jakékoliv reálné možnosti ochrany jeho vlastnického práva a porušení práva na přístup k soudu. Dále je zmíněna i skutečnost, kdy stěžovatel již v řízení u krajského soudu argumentoval tím, že je ohrožena garantovaná patnáctiletá návratnost investic a to vzhledem k tomu, že jak vlastní kapitál, tak cash flow výrobce se nachází v důsledku úhrad solárního odvodu v záporných hodnotách a je zde reálná hrozba insolvenčního řízení.

Ve své replice k vyjádřením ústávníků pak stěžovatel ještě doplnil pochybnosti ohledně možnosti využití institutu o posouzení a to jak z praktických důvodů, tak vzhledem k tomu, že tento nástroj pouze oddaluje dle jeho názoru protiústavní dopady solárního odvodu. Zásadně také stěžovatel nesouhlasil s tím, aby byl dán zákonodárci prostor pro přijetí adekvátní právní úpravy, jelikož zatím nebyly podniknuty žádné kroky, které by k tomuto směřovaly, a s ochranou by tak již měla přistoupit moc soudní.

3.2 Názor Ústavního soudu R

Ústavní soud se dle kladně vnoval námitce stěžovatele, zda by skutečně nebylo možné použít postup dle § 237 daňového řádu a zda tedy v tomto NSS při posuzování nepochybil. Dospěl nicméně k stejnému závěru. Ustanovení zákona totiž v této části neposkytují možnost individuálního přístupu k dotčeným výrobcům elektřiny a to ani v případě rozsáhlého zásahu do majetkové podstaty. Pokud by byl vykládán zákon jinak, došlo by dle Ústavního soudu k překročení akceptovatelných mezí interpretace. Vedle toho pak Ústavní soud sice přiznal, že ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje preferenci ústavně konformního výkladu právních předpisů, kdy akceptuje odchylky obecných soudů od doslovného znění zákona, pokud to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematika nebo jiný

z ústavních principů týkajících se právního řádu jako celku.¹⁷ K tomu zde ovšem nedochází, protože pokud by bylo vykládáno ustanovení § 237 daňového řádu dikcí státního žovatele, došlo by k zásadnímu pozmenění charakteru a podstaty stížnosti na postup správce daní.

Následně Ústavní soud zdrazuje, že snížení podpory poskytované provozovatelům fotovoltaických elektráren neporušuje ústavně garantovaná práva označená státním žovatelem. Jedná se totiž o změnu zákonných parametrů, kterou soud podazuje pod jedno z podnikatelských rizik, kdy dále připomíná, že úkolem práva (a soudní moci) není ochrana očekávaného zisku. Zde bych rád citoval přímo z textu nálezu:

„Jinak vyjádřeno, uvedená garance patnáctileté návratnosti pro edmetné investice neznamena právo každého podnikatele v tomto oboru na ziskovost jeho podnikání v rámci této doby. Znamená pouze, že za obvyklých okolností a při vynaložení péči adeádného hospodáře by uvedené návratnosti mohlo být u průměrného podnikatele podnikajícího v tomto oboru zpravidla dosaženo. Nikoliv však každé obtíže spojené s nutností unést b emeno solárního odvodu, by ve spojení s dalšími faktory zásadně ovlivnily hospodaření podnikatele, mohou mít likvidační úinky ve smyslu, v jakém je chápe nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11.“

V závěru pak Ústavní soud připomíná, že není jeho úlohou, aby posuzoval, zda má být v konkrétním případě použit institut posekání dle § 156 nebo prominutí dle § 259 daňového řádu. Rozhodování o takových záležitostech je totiž v cí finanční správy, kdy její orgány o tomto musejí adeádně rozhodnout a to tak, aby rozhodnutí vždy bylo soudně p ezkoumatelné. Ústavní soud se nicméně nijak nezbavuje povinnosti v opodstatněných případech chránit základní práva a svobody státního žovatele v tomto oboru a to i tehdy, pokud se jedná o dlouhodobou neinnost normotvorce, kterou lze dle jeho názoru považovat za neslučitelnou se základy právního státu.¹⁸ Následně je pak Ústavním soudem konstatováno, že v této situaci ovšem ještě státní žovatel není, jelikož nelze tvrdit, že by stát zamýšlel úmyslně a v neakceptovatelné míře zasáhnout do práva a svobod vlastníků fotovoltaických elektráren, když mimo jiné ještě ani neubíhla doba garantované návratnosti investic.

¹⁷ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=Pl-21-96>

¹⁸ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 20/05. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=Pl-20-05>

Závěr

V této práci jsem se primárně zaměřil na ty judikáty, které dle mého názoru stabilizovaly celou situaci v oblasti rdousícího efektu u konkrétních výrobců elektřiny ze slunečního záření, tedy minimálně do doby, než spory přesáhnou hranice našeho státu. Objevují se totiž již názory, že solární odvod jako takový je v rozporu jak s primárním, tak sekundárním právem EU¹⁹, nebo že je zde porušována Úmluva o ochraně lidských práv, na základě čehož jsou podávány stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva²⁰. Vzhledem k tomu, že lze jen těžko předjímat, jak v konkrétních sporech příslušné instituce rozhodnou, zaměřím se v hodnocení na stav, který se ustálil zejména díky těm uvedeným judikátům.

Osobně nevidím protiústavnost v samotné existenci solárního odvodu a ani v tom, jak byl v našem prostředí zaveden. Plně se ztotožňuji s argumentací Ústavního soudu, že se jednalo o naprosto racionální a odvodný krok zákonodárce, který sice pravděpodobně prodloužil návratnost investic do fotovoltaiky, ale rozhodně nepředstavoval překročení garantovaných patnácti let. Jak také sdělil, úkolem jak práva, tak soudní moci není ochrana očekávaného zisku a souhlasím s tím, že lze zavedení solárního odvodu podadit podnikatelská rizika a to i s odkazem na to, že se jedná o dlouhodobou investici, kde lze naprostou neminnost zákonných parametrů jen těžko očekávat.

Určité výhrady už mám nicméně k tomu, jak se lze dle výkladu soudů a platného českého práva domáhat ochrany, pokud má solární odvod na hospodářské aktivity subjektu likvidační dopad. Když si optikou provozovatelů fotovoltaických elektráren shrneme, jaké nástroje ochrany mají k dispozici, tak zde zbývá pouze postup hromadného prominutí daní ministrem financí dle § 260 daňového řádu. Osobně jsem ale velmi skeptický k tomu, že by k této situaci někdy mohlo dojít. Ministr financí totiž mne že poměrně snadno odvodnit, protože nebude

¹⁹ KOTLAN, Erik. Je solární odvod v rozporu s evropským právem? [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/je-solarni-odvod-v-rozporu-s-evropskym-pravem-94184.html>

²⁰ NEJEDL, Filip. Podali jsme stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.frankboldlegal.com/novinky/energetika/podali-jsme-stiznosti-k-evropskemu-soudu-pro-lidska-prava>

napln na zákonná podmínka – nesrovnalosti vyplývající z uplatnění daňových zákonů. Příslušná ustanovení jak zákona č. 180/2005 Sb., tak daňového řádu jsou v souvislosti vykládána naprosto konstantně plátcem daní, finanční správou a i v rámci soudního přezkumu.²¹ Nemyslím si, že existence rdousícího efektu u konkrétního subjektu lze podadit pod zmíněné nesrovnalosti. Zároveň naprosto souhlasím s tím, že nelze používat institut stížnosti na postup plátce daní dle § 237 daňového řádu jednoduše z důvodu, že sražení solárního odvodu a ve výši dle zákona č. 180/2005 Sb., nebo v souvislosti s jiným zákonem č. 165/2012 Sb., je postup v souladu s právními předpisy.

Myslím si, že v souvislosti tak přichází v úvahu pouze postup naznačený Ministerstvem financí²², kdy by mohl správce daní konkrétnímu výrobcu elektřiny ze slunečního záření poskytnout dle § 156 daňového řádu s úhradou jiných daní nebo poskytnutí (například DPH), tedy té, kde je daňovým subjektem, protože je zde klíčová jeho komplexní situace. Na druhou stranu jsou zde další okolnosti, které bude u daňového subjektu v této situaci správce daní posuzovat²³, a také je zde podmínka nastíněná Ústavním soudem v nálezu sp. zn. II. ÚS 2216/14: „Využití institutu žádosti o poskytnutí tak, aby mohlo zohlednit negativní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie ze slunečního záření, musí předpokládat, že výše daňových povinností tohoto subjektu dosahuje aspoň takové výše, v jaké protiústavní dopady solárního odvodu na takové výrobce přináší.“ Zároveň bych rád připomněl, že se nejedná o postup bez výhrady akceptovatelný. Pokud má totiž v konkrétní situaci solární odvod protiústavní rdousící efekt, nicméně bude stejně odveden a jakousi kompenzací bude subjektu poskytnuto s úhradou jiných daní, čímž v tom spatřovat pouze jakési odkládání problému a nikoliv nástroj smysluplné ochrany.

V závěru chci tedy zdůraznit, že ať kolik bych byl při posuzování existence rdousícího efektu v konkrétních případech velmi opatrný, aby zde nedocházelo zejména k poskytování

²¹ Srov. například poslední Ústavním soudem odmítnuté ústavní stížnosti ze dne 17. 3. 2015, sp. zn. II. ÚS 261/15 nebo ze dne 24. 2. 2015, sp. zn. I. ÚS 260/15 a stejně tak Nejvyšším správním soudem zamítnuté kasační stížnosti ze dne 26. 3. 2015, sp. zn. 5 Afs 141/2014 – 46, ze dne 18. 3. 2015, sp. zn. 3 Afs 174/2014 – 25 a další.

²² LEŽÁTKA, Radek. Stanovisko MF k dnešnímu rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2015. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2015/stanovisko-mf-k-dnesnimu-rozhodnuti-usta-20303>

²³ Srov. zejména 1. IV. platné metodiky Generálního finančního ředitelství účinné od 9. 4. 2015, č. j. 11 213/15/7100-40126-011550. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-sprava-dani-a-poplatku/2015-Metodicky-pokyn-k-poseckani.pdf>

neúm rných výhod oproti ostatním sout žitel m na trhu, nesouhlasím s dle mého názoru pom rn extenzivním výkladem Ústavního soudu v nálezu sp. zn. II. ÚS 2216/14, že garance patnáctileté návratnosti p edm tné investice neznamená právo každého podnikatele na ziskovost jeho podnikání v rámci této doby, a že znamená pouze, že za obvyklých okolností a p i vynaložení pé e ádného hospodá e by uvedené návratnosti m lo být u pr m rného podnikatele podnikajícího v tomto oboru zpravidla dosaženo. Dle mého názoru se totiž mohou subjekty, u kterých je p ítomen protiústavní rdousící efekt solárního odvodu, dostat do situace, kdy nebudou schopni p esv d it správce dan nebo soud, že nap íklad skute n vynaložili pé i ádného hospodá e – jako p íklad lze uvést situace, ve kterých mohou mít provozovatelé problémy se splácením bankovních úv r , k emuž p istoupí úroky z prodlení, smluvní pokuty apod., a je pak otázkou, zda byli ádnými hospodá i. Ústavní soud zde tak p inejmenším oslabuje samotnou garanci patnáctileté návratnosti, o kterou se opíral v p vodním nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11. Je podle mne nep íjatelné, aby k tomuto docházelo, a jediné ešení vidím v tom, aby dal zákonodárce jasná vodítka k posuzování rdousícího efektu v individuálních p ípadech, p ípadn poskytl i konkrétní funk ní nástroj, k emuž byl ostatn už v citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 vyzván.

Seznam použité literatury a pramen

Literatura:

BAKEŠ, Milan, Marie KARFÍKOVÁ, Petr KOTÁB, Hana MARKOVÁ, Radim BOHÁ , Petr NOVOTNÝ, Michal KOHAJDA a Pavlína VONDRÁ KOVÁ. Finan ní právo. 6. upr. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, xxx, 519 s. ISBN 978-80-7400-440-7.

Elektronické zdroje:

BOUDA, Petr. Retroaktivita a p edvídatelnost práva: COFOLA 2011: the Conference Proceedings. [online]. 2011, s. 23 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z:

https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2011/files/retroaktivita/Bouda_Petr_5960.pdf

GENERÁLNÍ FINAN NÍ EDITELSTVÍ. Metodický pokyn k pose kání, .j. 11 213/15/7100-40126-011550. [online]. 2015, s. 7 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z:

<http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-sprava-dani-a-poplatku/2015-Metodicky-pokyn-k-poseckani.pdf>

KOTLAN, Erik. Je solární odvod v rozporu s evropským právem? [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/je-solarni-odvod-v-rozporu-s-evropskym-pravem-94184.html>

LEŽATKA, Radek. Stanovisko MF k dnešnímu rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2015. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2015/stanovisko-mf-k-dnesnimu-rozhodnuti-usta-20303>

NE AS, Filip. Podali jsme stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z:

<http://www.frankboldlegal.com/novinky/energetika/podali-jsme-stiznosti-k-evropskemu-soudu-pro-lidska-prava>

PARLAMENT ESKÉ REPUBLIKY. Vládní návrh zákona, kterým se m ní zákon . 180/2005 Sb.: VI. volební období. [online]. 2010, s. 12 [cit. 2015-04-16]. Sn movní tisk 145/0 Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=145&CT1=0>

VONDRÁ KOVÁ, Pavlína. Rizika nekonceptní právní úpravy v oblasti solární energie. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/rizika-nekonceptni-pravni-upravy-voblasti-solarni-energie-70874.html>

Rdousící efekt při solárním odvodu nemůže být zkoumán v řízení o stížnosti na postup plátce daní. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/rdousici-efekt-pri-solarnim-odvodu-nemuze-byt-zkouman-v-rozeni-o-stiznosti-na-postup-platce-dane>

řešení možných individuálních likvidačních úroků odvodu z elektřiny ze slunečního záření. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/novinky/2014/reseni-moznych-individualnich-likvidacni-5347>

Právní předpisy:

Prezidentův dekret č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České Republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 346/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změnách některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Soudní rozhodnutí

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 36/93.

Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-36-93>
Nález Ústavního soudu R ze dne 24. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 16/93.
Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-16-93>
Nález Ústavního soudu R ze dne 8. 11. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 5/95.
Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-5-95>
Nález Ústavního soudu R ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96.
Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-21-96>
Nález Ústavního soudu R ze dne 4. 6. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/96.
Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-33-96>
Nález Ústavního soudu R ze dne 21. 1. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 15/02.
Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-15-02>
Nález Ústavního soudu R ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 20/05.
Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-20-05>
Nález Ústavního soudu R ze dne 12. 7. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 9/08.
Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-9-08_1
Nález Ústavního soudu R ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11.
Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-17-11_2
Nález Ústavního soudu R ze dne 13. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 1273/14.
Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=2-1273-14_1
Nález Ústavního soudu R ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 2216/14.
Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=2-2216-14_1
Nález Ústavního soudu R ze dne 24. 2. 2015, sp. zn. I. ÚS 260/15.
Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-260-15_1
Nález Ústavního soudu R ze dne 17. 3. 2015, sp. zn. II. ÚS 261/15.
Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=2-261-15_1

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 20. 12. 2012, sp. zn. 1 Afs 80/2012 - 40.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0080_1Afs_1200_20130109090615_prevedeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 28. 3. 2013, sp. zn. 1 Afs 7/2013 - 33.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0007_1Afs_130_20130404160808_prevedeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 4. 4. 2013, sp. zn. 1 Afs 5/2013 - 35.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0005_1Afs_130_20130416152300_prev.edeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 23. 4. 2013, sp. zn. 7 Afs 104/2012 - 31.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0104_7Afs_120_20130524130213_prev.edeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 23. 4. 2013, sp. zn. 7 Afs 13/2013 - 25.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0013_7Afs_130_20130524115011_prev.edeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. 2 Afs 53/2013 - 27.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0053_2Afs_130_20130820145450_prev.edeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 15. 8. 2013, sp. zn. 2 Afs 13/2013 - 28.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0013_2Afs_130_20130827121201_prev.edeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. 1 Afs 76/2013 - 68.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0076_1Afs_130_20140207135658_prev.edeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 18. 4. 2014, sp. zn. 8 Afs 3/2014 - 39.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2014/0003_8Afs_140_20140428093418_prev.edeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 18. 3. 2015, sp. zn. 3 Afs 174/2014 - 25.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2014/0174_3Afs_1400025_20150325141308_prevedeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu R ze dne 26. 3. 2015, sp. zn. 5 Afs 141/2014 - 46.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2014/0141_5Afs_1400046_20150401093021_prevedeno.pdf

Usnesení Nejvyššího správního soudu R ze dne 17. 12. 2013, sp. zn. 1 Afs 76/2013 - 57.

Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0076_1Afs_13_20131219103533_prevedeno.pdf

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 5. 1985 ve v ci Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. The United Kingdom.

Dostupné z: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57416>

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 7. 1986 ve v ci Lithgow and others v. The United Kingdom.

Dostupné z: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57526>

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 10. 1987 ve v ci Inze v. Austria.

Dostupné z: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57505>

Rozhodnutí Spolkového ústavního soudu ze dne 7. ervence 2010, sp. zn. 2 BvL 14/02 citováno dle Nálezů Ústavního soudu R ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11.